

Bouwkundige hulp bij de bestrijding

van ratten en muizen

II

De tekeningen 1 en 2 geven aan, hoe men op een eenvoudige manier in het kelderkozijn een gaashor kan aanbrengen, door tegen de bovendorpel en stijlen een latje te slaan waartegen de hor kan worden vastgezet. Bij nieuwbouw kan men ook direct een dubbele sponning aanbrengen. Deze hor kan men tevens gebruiken tegen vliegen, mits men de maaswijdte van het gaas niet te grof neemt.

Bij de veelvuldig toegepaste betonramen in stallen kan men in de bijpassende betonnen ventilatiedorpels (zie fig. 3) een strook geperforeerd zink plaatsen; zo nodig de onder- en bovenkant omvelzen voor versteviging. Bij de gemetselde ventilatiedorpels ontbreekt de groef hiervoor; hier kan men het zink of fijn gaas tegen een aangesmeerde cementzooom leggen, waartegen ook het afsluitplankje rust in gesloten stand. Bij het gaas kan men de zijkanten versterken door hier een dun staafje ijzer langs te binden. Men dient er echter voor te zorgen dat de luchtaanvoer voldoende blijft; in koestallen 400 à 500 cm² per dier, in varkensstallen 100 à 250 cm² per dier. Het gaas geregeld schoon maken.

De tekeningen 5 en 6 geven elk een detail van een naar buiten draaiende deur in stallen; om het afslijten der dorpels tegen te gaan, is in de vloer een L-ijzer aangebracht. De deuren slaan hiertegen; tegen de onderkant van de deur een strook dun plaatijzer of gegalvaniseerd bandijzer aanbrengen ter voorkoming van het stukknagen der onder-

dorpel. Ook aan de zijkanten der deuren dient men enige zorg te besteden; in bestaande gebouwen zo nodig een goed sluitende cementsponning aanbrengen (zie fig. 7). Bij nieuwbouw kan men ook een eiken regel in metselen (zie fig. 8), waartegen de deur komt. Op deze regels en tegen de zijkant der deuren, tot ± 50 cm boven de grond, een strookje dun plaatijzer of gegalvaniseerd bandijzer aanbrengen.

Ook de binnendeuren, vooral de deuren van een graanzolder, dient men goed sluitend te maken, zodat de ratten en muizen, mochten ze ergens binnenkomen, niet naar andere ruimten kunnen gaan (zie fig. 9 en 10). Ook hier tegen de onderzijde van de deur een strook dun plaatijzer of gegalvaniseerd bandijzer aanbrengen, evenals tegen de zijkanten tot ± 50 cm boven de vloer. In een steens-binnenmuur kan men aan de zijkanten cementsponningen aanbrengen als in fig. 7.

Bij toepassing van kozijnen met houten onderdorpels, de dorpels indien mogelijk ook met sponning en, om het afslijten tegen te gaan, op de dorpel een ijzeren strip aanbrengen; tegen de deur een dito strip ter voorkoming van het afknagen.

De tekeningen 11, 12, 13 en 14 tonen enkele details van een schuifdeur. Ook hier dient men, vooral aan de zijkanten, de muren te beschermen met hoekijzer. Bij beschadigde muren is de kans groot, dat de ratten hier tussen door trachten

te knagen. Aan de onderzijde van de deur kan men een doorlopend T-ijzer aanbrengen, hetwelk in een U-profiel loopt of eventueel tussen 2 stuks hoekijzers. Aan de bovenzijde kan men tegen de deur een strook plaatijzer met omgezette kant bevestigen, die tegen de bovenrail sluit. Ook aan de zijkanten van de deur kleine stukjes aanbrengen. De bovenrail dient tegen de muur te sluiten. De hoekijzers aan de zijkanten zijn tevens goed tegen tocht en regendoorslag.

Over het algemeen zijn bij een bedekking met pannen de aansluitingen van de dakvlakken met de nok zodanig, dat hier geen extra voorzieningen behoeven te worden gemaakt tegen het binnendringen der ratten. Voor ventilatie legt men wel aan weerszijden van de nok ventilatiepannen in het dakvlak (fig. 24). Waar men last van ratten heeft, dient men deze openingen dicht te maken met gaas; een nadeel hiervan is echter, dat dit door stof verstopt raakt en de luchtaan- en afvoer onvoldoende wordt. Regelmatig schoonmaken van het gaas is dan nodig; ook verdient het aanbeveling, enkele pannen extra te leggen, om verzekerd te zijn van voldoende ventilatie.

Bij een bedekking met golfplaten, die men veel toepast voor kippenhokken en varkensstallen, kan men de gegolfde scharniernokken toepassen (fig. 20). Zijn deze te duur, bv. voor een kippenhok, dan kan men heel eenvoudig de platen over elkaar heen laten steken en het overstekende gedeelte onder vullen met specie of een vorst aanbrengen van gebakken vorstpannen in specie gelegd als in fig. 21.

In de fig. 22 en 23 zijn toegepast resp. een vlakke asbestnok en een vlakke scharniernok. Hier dient men dus de openingen dicht te maken met planken of, indien men ventilatie wil, met gaas; dit dubbel slaan ter versteviging en vast-

zetten met latjes. Men dient hier wel zorg aan te besteden, daar in de regel voor isolatie onder de golfplaten een vulling wordt aangebracht van stopriet, rietmatten of een ander isolatiemateriaal; wanneer de ratten hier tussen komen, is dit voor de bestrijders een zeer moeilijk bereikbare plaats.

In een rieten dak legt men wel asbestbuizen voor ventilatie (zie fig. 25). Ook hier moet men, als er ratten zijn, de openingen dicht maken met gaas; een nadeel is weer, evenals bij de ventilatiepannen (fig. 24) dat het gaas verstopt raakt door stof. Regelmatig schoonmaken van het gaas is ook hier nodig voor voldoende luchtaan- en afvoer; zo nodig enkele buizen extra aanbrengen.

Een voordeel is, dat sneeuw ook niet gemakkelijk naar binnen kan waaien.

Evenals in het nummer van maart 1958 geven de hierbij getekende en omschreven details zeker geen compleet overzicht van alle goede muis- en ratdichte constructies; afsluiting op andere wijze is eveneens mogelijk. Een en ander is echter opgenomen teneinde enkele suggesties te geven hoe men te werk zou kunnen gaan.

**Instituut voor
Landbouwbedrijfsgebouwen.**

